

هاوسهرهكهم لهمن عاقلتره

دارا مه حمود

كيشهكانى نيوان ژن و پياو، له بن نههاتوون. ههر رهگهزه خوى پى لهوى تر عاقلتره. من و هاوسهرهكهم ههروا. ههميشه لهيهكتر دهپرسين كاممان گهوجترين..؟! و له خوشماندا گشت ژنان و پياوانى جيهان دهبينين. واتا نهگهر من گهوجايهتیهكم كرد ئهمه بو سهر پياو به گشتى دهشكيتيهوو هى هاوسهرهكهم ههروا. ئهم كيشمه كيشه جار ههيه به گالتهو پيکهنين دهرباز دهبيت و جاريش ههيه ههراى لى دهكهويتهوه. من بهردهوام پيموايه ژن له پياو گهوجتره. هاوسهرهكهم به پيچهوانهوه. ههريهكهمان بو سهلماندى بوچوونهكاممان ههميشه له بهلگه و نمونه دهگهريين.

چهند رۆژ لهمه و بهر له بهرانبهر تهلهفزيون دانيشتبووم. بهرنامهيهك بوو بهناوى Shop tv واتا بازاڤى تهلهفزيون، يان شتيكى لهم جوړه. تهواوى ئهو كالاياهى نيشان دهران، كهلوپهل و پيوستى ژنان بوون: كهلوپهلى ماكياج و جوانكردنى پيست، رهنگى مووى سهر، دهران و كهلوپهلى لاوازبوون، جلوبهرك و پيلاو، خشل و زيپر... و گهليك و گهليكى تر. چهندي سهبرم گرت داخوا سهرنههجام چى شتيك بو پياوان نيشان دهرت ناكميكي نهبوو. هيچ كالاياه كه سهرنجى پياوان رابكيشي و بهكهلكى پياوان بيت نيشان نه درا. زور كهيفم هات به پيکهنينيكي سهركهوتوانهوه له هاوسهرهكهم چوومه پيشهوهو گووتم: بهلگهى حاشا ههئنهگرم بهدهستهوهيه كه ژنان له پياوان گهوجترين...! به تالهبزهيهكهوه كهديار بوو گالتهى پيم ديته گوتى : فهرموو چ بهلگهيهك؟! گوتم وهره و سهيرى ئهم بهرنامهيه بكه بزانه پياوان چوون ژنان ههئدهخلهتئين و چ زبل و زاليك بهسهر ژناندا ساخ دهكهنهوه! ئايا ئهمه نيشانهى ئهوه نييه كه له گهوجايهتى ژنان رادهبينن بويه تهنيا كالاى ژتاته دهفروشرين..؟! هاوسهرهكهم بيباكانه گوتى: راسته ژن زور گهوجن بهلام هيشتا پياو گهوجترن..! گوتم ئهمه تهنيا قسهيهكى بى سهروپايه. تو له بهرانبهر بهلگهى مندا هيچ بهلگهيهكت پى نييه. گوتى: بهلى بهلگهى چاك و لههى تو حاشا ههئنهگرتهم پييه. سهيركه ژن بهم ههموو گهوجايهتیهوهوه كه هيئنده به ئاسانى له خشته دهرت له تواناى دايه چهندان جار ئاسانتر پياو له خشته بهريت. و كرپوشيان پى بهينيت. گوتم بهه بهه، لهمهشيان سهرنهكهوتى. مهگهر ئهو پيرو بيكارانهى له نهوروپاوه دهچنهوه كوردستان و هاوسهري جوانى وهك تولهنهمام لهگهل خويان دههيننهوه ژن يان پياو..؟! بى ئهوهى دابمىنى گوتى: ئهم

میرده گولانهی بهم شیوازه هاوسهر پهیدا دهکن گهوجترین ئەمانهش که بهم پیاوانه هه‌لده‌خله‌تین ته‌نیا کچۆله گه‌وجه‌کانن. به‌لام من له‌سهر ژیانم گره‌و ده‌که‌م که به چاو داگرتنیک شای پیاوان له خشته ده‌به‌م...! که‌م که‌م هه‌ستم به لاوازی هه‌لۆیستم و تیشکان ده‌کرد. به‌لام ئاماده‌نبووم هه‌روا به ئاسانی به‌یلم ژن به‌سهر پیاودا سهر بکه‌ویت. گوتم: تو باسه‌که هینده قول مه‌که‌وه باسی ئی‌مه له‌سهر ته‌له‌فریون و فریودانی ژنان و پاره لی دهرکیشانیان بوو. گوتی: زور باشه با باسه‌که‌ی ئی‌مه هه‌ر له‌م چوارچیه‌یه‌دا بمینیت‌ه‌وه. ریموت کونترۆلی ته‌له‌فریونه‌که‌ی هه‌لگرت و چه‌ند که‌نالیکێ ئه‌مدیو ئه‌ودیو کرد. تا له شوینیک سه‌قامگیر بوو. ژنیکی نیوه رووت به ته‌له‌فونیکه‌وه له گه‌ل پیاوان ده‌دویت، ئەم قسانه ده‌کن که له‌ده‌روه یاساغن، ناز ده‌کات و هه‌ولده‌دات هه‌رچی زۆرتر له‌سهر قسه‌کردن به‌رده‌وام بی‌ت و ئەو پیاوه‌ی به‌رانبه‌ری له‌سهر خه‌ت به‌یلت‌ه‌وه‌و پاره‌ی پی هه‌لپێژی. من باسه‌که‌ی خۆمانم بیر چۆوه‌و سه‌رتاپای سه‌رنجم که‌وتبووه سهر ژنه‌که. هاوسهره‌که‌م تی گه‌یشته‌بوو چی به‌چییه به سیخورمه‌یه‌ک هینامیه‌وه سهر خه‌ت و گوتی: هی! ده‌بینی ئەمه‌ش ئەو کالایه‌یه که پیاوان هه‌لده‌خله‌تین. سه‌یری که ئەم ژنه چه‌نده گه‌وجه که له ریگای ته‌له‌فریونه‌وه ئاوا بی بایه‌خانه خۆی ده‌خاته روو، به‌لام ئەو پیاوانه چه‌ندان جار گه‌وجترن که به‌مه فریو ده‌خون. گوتم ده‌ی جا به من چی...؟ من بو تیکه‌لای ئەم باسه ده‌که‌ی...؟ گووتی: وس...! هه‌مووتان وه‌کو یه‌کن، ده‌خوازی ئەمیشته بو بسه‌لینم...؟ سه‌یرم کرد دوا فیشه‌کی به‌رگری خۆم ته‌قاندوه‌و بی بیرکردنه‌وه گوتم: نا...! نیشانه‌ی سه‌رکه‌وتن به سیمای هاوسهره‌که‌مه‌وه دیاربوو، هه‌ستم کرد به‌زه‌ی پیمدا دیت‌ه‌وه. گووتی: دانی پیدای ده‌نیی که پیاو له ژن گه‌وجتره...؟ هیچ ریگایه‌کی ترم نه‌بوو جگه له‌وه‌ی بلیم: به‌لی...!

هاوسهره‌که‌م گوتی: ده مادام هینده‌ت بویریت تیدا بوو که دان به گه‌وجی خۆتدا بنی، با پی‌ت بلیم که سه‌رتاپای شیوازی ئەم گه‌فتووگۆیه‌ی ئی‌مه هه‌له‌یه‌وه هه‌رچی تا ئیستا گوتوومه ته‌نیا له رووی کاردانه‌وه‌ی هه‌لۆیست و بو‌چوونه‌کانی تۆوه بووه. دهنای ده‌بووايه به جوړیکێ تر بی‌ت. جارێ به‌ر له هه‌رشت ئی‌مه نابێ واژه‌ی گه‌وج و گه‌وجتر به‌کار به‌ینین. چونکه مرۆف بوونه‌وه‌ریکی عاقله‌و عاقلبوون دیارترین خه‌سه‌لتیه‌تی، که‌واته ئەگه‌ر بریار بی‌ت به‌راوردیک بکه‌ین پێویسته بلین کیه عاقلتره، هۆشمه‌ندتره، ژیرتره... نه‌ک ئەوه‌ی کیه گه‌وجتره. پاشان خه‌سه‌لتی گه‌وجبوون، یان عاقلبوون پێژه‌یه‌وه هه‌ر مرۆفه‌رهنگه‌ عه‌قلی باشت به‌سهر بواریک له بواره‌کانی ژیاندا بشکیت و که‌متریش به‌سهر بواریکی تر‌دا. له هه‌موو ئەمانه‌ش گرنگتر ئاستی به‌رزی و نزمی عاقل پێوه‌سته‌ی ئەو هه‌لومه‌رجه‌یه مرۆفه‌کانی به ژن و پیاوه‌وه تیدا په‌روه‌رده‌بن. و فاکت‌ه‌ره ئابووری و سیاسی و فه‌رهنگیه‌کانن کار له‌سهر گه‌شه‌کردنی عه‌قل و ئاستی هۆشیاریه‌کان ده‌کن نه‌ک ژن بوون و پیاو بوون.

چهند رڼوژ به سهر نهم گفتوگوځويه دا تيپه رپوه. گهرچي له رڼوي هاوسهره کهم به ناسکرا نايدرکينم
که هيشتا پيموايه ژن له پياو گه وجره. به لام به دنيا ييه وه ده ليم که هاوسهره کهم له من عاقل تره.